

Arnhem/Utrecht, 8 mei 2014

Geachte heer, mevrouw,

Wij waarderen het feit dat ons de mogelijkheid geboden wordt te reageren op het concept van het Besluit SDE. Platform Bio-Energie (hierna: PBE) heeft haar opmerkingen in het voorliggende document verwerkt. Wij hebben onze opmerkingen, waar mogelijk, gekoppeld aan de betreffende artikelen in het concept Besluit. Ons uitgangspunt is het Energieakkoord, waarin SDE een rol van eminent belang heeft; onze stelling is derhalve dat de AMvB-SDE aanknopingspunten biedt om het Energieakkoord te implementeren.

Bij- en meestook: Artikel I, onderdeel E (artikel 5a), onderdeel B (artikel 2)

PBE onderschrijft in lijn met het Energieakkoord dat het bij- en meestoken van biomassa in kolencentrales een biomassatoepassing is, die nodig is voor het behalen van de nationale duurzame energiedoelstellingen in 2020. Het is evident dat ervoor wordt gezorgd dat de stimulering zo doelmatig mogelijk gebeurt. De recent geactualiseerde staatssteunrichtsnoeren van de Europese Commissie bieden goede handvatten om zowel over- als onderstimulering te voorkomen. Beide zijn onwenselijk gegeven het belang van bij- en meestook voor het terugdringen van de CO₂-uitstoot.

Ook is het tijdselement cruciaal. De maximaal 25 PJ is een dusdanig grote hoeveelheid dat die niet in één stap te realiseren is. Bijstook van biomassa is een technisch lastige opgave die alleen gestalte kan krijgen als er zo snel als mogelijk projecten doorgang kunnen vinden en begonnen kan worden met het realiseren van de benodigde bijstookcapaciteit. Dit houdt tevens in dat het in het Energieakkoord afgesproken overleg om te komen tot duurzaamheidscriteria voor bij- en meestook in juli dit jaar tot resultaat moet leiden.

Flexibele Mechanisme: Artikel I, onderdeel GG (artikel 55b)

In de concept AMvB wordt gesteld dat het gebruik van het 'flexibele mechanisme' een kosteneffectieve bijdrage kan leveren aan het realiseren van de duurzame doelstelling. Andere landen zouden meer potentieel aan relatief goedkope duurzame energieproductie beschikbaar hebben, is hierbij de achterliggende gedachte. Voor zover bij ons bekend loopt nog een door de minister uitgezet onderzoek terzake. De daadwerkelijke invulling van het 'flexibele mechanisme' vergt nog de nodige uitwerking, maar levert nu al fundamentele bezwaren op.

Door het 'flexibele mechanisme' wordt de investeringszekerheid voor duurzame projecten in Nederland wederom op de proef gesteld, doordat hiermee het subsidiesysteem wordt gedestabiliseerd. Projectinitiatiefnemers kunnen door de voorgestelde openstelling van de SDE voor projecten in het buitenland, de kosteneffectiviteit van hun project binnen de SDE-systematiek niet meer inschatten. Dat leidt tot grote onzekerheid voor de ontwikkeling van projecten in Nederland, iets dat door sluiting van het

Energieakkoord afgelopen jaar juist bedoeld was om te doorbreken. De EU-richtlijn terzake (de RED) noemt deze aspecten uitdrukkelijk, met name in stelling 25 van de overwegingen, waarin ook staat dat de meeste lidstaten stimuleringsmechanismen hebben die slechts binnenlandse energieproductie steunen. Door het 'flexibele mechanisme' wordt ons inziens een hoeksteen uit het Energieakkoord gehaald.

Het 'flexibele mechanisme' kan daarnaast uiteindelijk zeer duur uitpakken. Het zorgt ervoor dat bepaalde duurzame investeringen *in* Nederland *niet* plaatsvinden. SDE+ vormt niet alleen een instrument voor investeringen in duurzame productiemiddelen, er gaat ook een stimulerende werking vanuit naar de gehele economie. Het gebruik van het 'flexibele mechanisme' komt diensgevolge de Nederlandse werkgelegenheid niet ten goede, en zal uiteindelijk ook leiden tot minder overheidsinkomsten in de vorm van bijvoorbeeld BTW, loonbelasting en vennootschapsbelasting.

Daarnaast speelt er een tijdselement. Een voordeel van het subsidiëren van projecten via de SDE+ vormt het feit dat belastinginkomsten *op korte termijn* worden gegenereerd, terwijl de uitgaven van de SDE+ over een lange periode uitgesmeerd zijn. Bovendien geeft het investeren in Nederland kleinere bedrijven de omvang (omzet) die nodig is om op een gegeven moment ook in het buitenland omzet te genereren: geen thuismarkt impliceert geen export.

Uitvoeringstechnisch roept de systematiek van het 'flexibele mechanisme' ook veel vragen op. De Nederlandse praktijk heeft ons geleerd om aanvragen goed te toetsen op de technische, financiële en economische haalbaarheid. Dit vormt al voor de Nederlandse projecten een behoorlijke klus en uitdaging, die RVO NL thans goed invult. PBE vraagt zich af in hoeverre het realistisch is om aanvragen in het buitenland op soortgelijke wijze te beoordelen. Het risico is aanwezig dat SDE+ budget geclaimd wordt, zonder dat er daadwerkelijk projecten gerealiseerd worden.

APX-onzekerheid verkleinen: Artikel I onderdeel M

Het voorstel is om de voorschotverlening te baseren op de APX-prijs van 1 september t/m 31 augustus van het jaar voorafgaand aan het leveringsjaar (J-1); dit dient om de onzekerheid voor subsidieontvangers te verkleinen. PBE stelt voor om op een andere wijze de onzekerheid voor zowel subsidieontvanger als de Rijksoverheid veel verder te verkleinen, namelijk door de SDE+ te baseren op de Endex termijnprijs in plaats van de APX-prijs. Aangezien de definitieve termijnprijs volledig bekend is voorafgaand aan het leveringsjaar, is er in het geheel geen voorschot meer nodig.

Correctiemethodiek in beschikking

Wij beseffen dat de correctiemethodiek geen onderwerp vormt van deze consultatie. Aangezien bij de consultatie ten behoeve van de vaststelling van de basisbedragen dit onderwerp ook niet aan orde komt, nemen wij de vrijheid om dit onderwerp toch onder de aandacht te brengen.

Jaarlijks worden vóór 1 april bij Ministeriële Regeling de voor het afgelopen kalenderjaar geldende correcties op het basisbedrag gepubliceerd. De correcties bestaan uit – voor het betreffende kalenderjaar – de relevante gemiddeld gerealiseerde energieprijzen, de eventuele waarde van garanties van oorsprong en eventuele correcties voor de CO₂-prijzen.

Het definitieve correctiebedrag voor hernieuwbare warmte is sterk afhankelijk van de aangenomen omrekenfactor van een aardgasgestookte WKK (uit de toelichting bij de Regeling Vaststellen Voorschotten is bijvoorbeeld op te maken dat het Ministerie van Economische Zaken uitgaat van 70% voor gecombineerde opwek > 10 MWe). Het Ministerie van Economische Zaken kan de warmte-omrekenfactor elk jaar volledig anders vaststellen. Dit betekent extra reguleringsrisico's voor projectontwikkelaars en/of hun contractpartners. Projecten kunnen deze correctieberekeningen één op één in hun warmtecontracten overnemen om risico's te delen. Als dan de regeling verandert heeft dit een grote impact op de business case. De sector is gebaat bij constant beleid, dus een stabiel correctiebedrag voor warmte.

PBE beveelt aan om de berekeningsmethode voor genoemde factoren zoveel mogelijk te baseren op historische praktijkwaarden, en deze goed vast te leggen. Dit kan bijvoorbeeld op de volgende wijze:

- Algemene berekeningsmethoden (dus het uitgangspunt van historische praktijkwaarden) vastleggen in het SDE-besluit, en alle correctiebedragen blijven berekenen zoals gebruikelijk, dus inclusief bovengenoemde factoren.
- In het SDE-besluit opnemen dat voor nieuwe SDE-beschikkingen de relevante factoren opgenomen worden in de beschikkingen.

Overige opmerkingen

Voor de ontwikkeling van bio-energie in Nederland willen we tot slot ook de volgende opmerkingen maken, die niet direct aan de concept-AMvB SDE zijn gerelateerd:

1. In het energiebelastingstelsel bevindt zich een discrepantie die een belangrijke belemmering vormt voor de verduurzaming van stadswarmte. Een Bio-WKK wordt op dit moment niet erkend als energiebesparende maatregel (zoals aardgas-WKK of restwarmte). Geothermie wordt wél als zodanig behandeld. Verduurzaming van stadswarmte met biomassa – een volgens de RED belangrijke te stimuleren optie – leidt zo tot een hoger belastingtarief voor de hulpwarmtebronnen op aardgas. Dit heeft een negatief effect op de waarde in de gehele keten en maakt de kosten van verduurzaming met biomassa onnodig hoog.
2. In de berekeningen van de SDE+-basisbedragen zijn, in vergelijking met de andere duurzame opties, de eisen aan het percentage eigen vermogen voor bio-energieprojecten hoger. Onduidelijk is waarom. PBE stelt dan ook voor ten aanzien van bio-energie een realistisch percentage te hanteren, vergelijkbaar met andere duurzame projecten.
3. In § 4.4 van het Energieakkoord staat: "Bezien zal worden, ook met de sector, of en hoe deze criteria [bedoeld zijn duurzaamheidscriteria voor vaste biomassa in relatie tot bij- en meestook] toegepast kunnen worden bij de inzet van andere biomassa-opties." PBE biedt zich aan als te consulteren speler in de genoemde sector.

Wij zijn graag bereid desgewenst nadere toelichting te geven.
Met de meeste hoogachting,

Drs. F.A. Goudswaard
voorzitter Stichting Platform Bio-energie